

แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
จังหวัดภูเก็ต (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

คำนำ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้องค์กรคณะสงฆ์สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล ช่วยยกระดับการบริหารจัดการทั้งด้านงบประมาณ ด้านระบบการพัฒนาศาสนบุคคลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัย

คณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ต จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา จังหวัดภูเก็ต (๒๕๖๑-๒๕๖๔) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการบริหารกิจการพระพุทธศาสนา ตามพันธกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสภาพการณ์ในปัจจุบัน

คณะทำงานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดแนวทางการพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาของจังหวัดภูเก็ตให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

คณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ต

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
- ความเป็นมา.....	๑
- ภารกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์.....	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดภูเก็ต.....	๖
- ข้อมูลทั่วไปจังหวัดภูเก็ต.....	๖
- ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต.....	๑๗
บทที่ ๓ แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา จังหวัดภูเก็ต ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔.....	๑๘
- วิสัยทัศน์.....	๑๘
- พันธกิจ.....	๑๘
- ค่านิยม.....	๑๘
- แผนที่ยุทธศาสตร์.....	๑๙
- ประเด็นยุทธศาสตร์.....	๑๙
- แผนปฏิบัติการการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาปี ๒๕๖๑.....	๒๒

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

จากกระแสสังคมปัจจุบันที่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปขึ้นในทุกองค์กร ไม่เว้นแม้กระทั่งวงการพระพุทธศาสนา และจากสาเหตุของปัญหาการนำพระพุทธศาสนาใช้ในชีวิตประจำวันอาจจะมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่สมควร และปัญหาจากองค์กรศาสนา โดยเฉพาะพระภิกษุ สามเณร ซึ่งได้รับการยกย่องนับถือว่า “เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ” บางรูป ได้ประพฤติไม่เหมาะสม ไม่เป็นบ่อเกิดแห่งศรัทธา มีการดัดแปลงหลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง

ด้วยเหตุนี้ สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการปฏิรูปองค์กรพระพุทธศาสนาใน ๔ ประเด็นหลักคือ

๑) เรื่องทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปแสดงคาวจรวย ใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อ ทำให้เห็นว่าเป็นผู้สะสมมากกว่าเสียสละ และทรัพย์สินของวัดไม่มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินให้พุทธศาสนิกชนได้รับรู้ถึงที่มาที่ไปของเงินบริจาค ไม่มีการตรวจสอบความโปร่งใส

๒) เรื่องปัญหาของพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนำมาซึ่งความเสื่อมศรัทธา เนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปที่ประพฤตินอกกรอบนอกทาง ประพฤติไม่เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะไม่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน สั่งสอนประชาชนตามความเข้าใจของตัวเองที่คิดว่าถูกต้อง หรือสอนตามแบบอย่างโบราณาจารย์ที่เคยสั่งสอนกันมาจากอดีต

๓) เรื่องการทำพระธรรมวินัยให้วิปริตและการประพฤติวิปริตจากพระธรรมวินัย เนื่องจากมีพระภิกษุบางรูปที่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพอสมควรแต่ดัดแปลงหลักธรรมคำสอนนั้นให้เอื้อประโยชน์แก่ตนเอง สร้างความเข้าใจผิดแก่พุทธศาสนิกชนผู้เคารพนับถือและปฏิบัติตามจนเข้าใจว่านั่นคือพระพุทธศาสนาที่แท้จริง

๔) เรื่องฝ่ายอาณาจักรที่จะต้องเข้าไปสนับสนุนปกป้องคุ้มครองกิจการพระพุทธศาสนา เพราะเห็นว่า องค์กรทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะมหาเถรสมาคม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไม่สามารถที่จะบริหารจัดการกิจการพระพุทธศาสนาให้เรียบร้อยดังงามได้ องค์กรทางพระพุทธศาสนาขาดความทันสมัย แก้ไขปัญหาได้ไม่ทัน่วงที่

สภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงนำข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบคณะรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีมติให้ฝ่ายศาสนาจักร คือ มหาเถรสมาคม ดำเนินการหาแนวทางในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามพระธรรมวินัย กฎหมายบ้านเมือง และจารีตประเพณีที่ปฏิบัติสืบกันมา

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาถูกยกขึ้นมาเป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อสร้างศรัทธาประชาชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาให้กลับคืนมาโดยเร็ว จึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดทิศทางทางการพัฒนางานคณะสงฆ์อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และ

ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี สอดคล้องกับ ภาระงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์ มีการจัดระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองทุกหน กำหนด แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยถ่ายทอดสู่ระดับหน ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับวัด

ภารกิจงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์

ภารกิจงาน ๖ ด้านของคณะสงฆ์ ประกอบด้วย

๑. การปกครอง หมายถึง การดูแล ค้ำครอง บริหาร ความสำคัญ การปกครองของ คณะสงฆ์ไทย เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นประธาน มีการบังคับบัญชากันไปตามลำดับชั้น นับตั้งแต่ระดับมหาเถรสมาคมลงไปถึงเจ้า อาวาส พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ลำดับชั้นการปกครอง คณะสงฆ์ไว้ดังนี้ มาตรา ๒๐ คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบ การ ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน กฎมหาเถรสมาคม หลักการปกครอง เป็น ภารกิจที่ วัดโดยพระภิกษุผู้เป็นเจ้าของอาวาส หรือเจ้าคณะปกครอง ดำเนินการสอดส่อง ดูแล รักษาความเรียบร้อยดี งาม เพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัด หรือในปกครองปฏิบัติ ตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของ สมเด็จพระสังฆราช ภารกิจ ด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นเจ้าคณะปกครองทุกระดับ นับตั้งแต่ผู้ช่วยเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะภาค เจ้าคณะใหญ่ (หน) นอกจากนี้ยังรวมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นพระกรรมวาจาจารย์เป็นพระอุปัชฌาย์ ในการ อุปสมบทกุลบุตรด้วย

๒. การศาสนศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน ฟีกฝน และอบรม ความสำคัญของ การศึกษาในทางพระพุทธศาสนา เป็นการศึกษเล่าเรียนพระปริยัติธรรม ทั้งแผนกธรรม และบาลี นอกจากจะเป็นการศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนแล้ว ยังได้ชื่อว่าเป็นการสืบต่ออายุ พระพุทธศาสนาไว้ อีก ด้วย โดยเฉพาะการศึกษาภาษาบาลีเพราะถ้าไม่รู้ภาษาบาลีแล้ว ก็จะไม่มีความรู้ และเข้าใจพระ พุทธวจนะในพระไตรปิฎก ถ้าขาดความรู้เรื่องพระไตรปิฎกแล้ว พระพุทธศาสนา ก็จะต้องเสื่อมสูญไป ด้วย ด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ผู้เป็นศาสนูปถัมภกตั้งแต่โบราณมา จึงทรงทำการทำนุบำรุง สนับสนุน การเล่าเรียนพระปริยัติธรรม และทรงยกย่อง พระภิกษุสามเณร ที่เรียนรู้พระพุทธรวจนะให้มีฐานะนร พระราชทานราชูปการต่างๆ มีนิตยภัต เป็นต้น หลักการศาสนศึกษา เป็นภารกิจด้านการจัดการศึกษา พระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ทั้ง แผนกธรรม – บาลี แผนกสามัญ การอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง สองแห่ง ภารกิจ ด้านนี้ครอบคลุมถึงการ ที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นครูสอน เป็นกรรมการตรวจข้อสอบ ธรรมบาลีสนามหลวง เป็นเลขานุการสอบธรรม – บาลีสนามหลวง เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือเป็นประธานจัด สอบธรรม – บาลีสนามหลวง และเป็นเจ้าสำนักเรียน ในฐานะที่เป็นเจ้าอาวาส นอกจากนี้ยังรวมถึง การส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยเช่น มอบทุนการศึกษาแก่ พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นต้น

๓. การเผยแพร่ หมายถึง ทำให้ขยายออกไป ทำให้ขยาย กว้างขวางออกไป ความสำคัญ การเผยแพร่คือการทำให้แพร่หลายในลักษณะติดแน่น กระจายไปเช่น เผยแพร่ ศาสนา เผยแพร่ธรรม องค์การเผยแพร่ ส่วนคำว่า เผยแพร่ ใช้ในความหมายว่า ประกาศ โฆษณา ทำให้แพร่หลาย ในลักษณะ กระจายให้เป็นรูปธรรมหรือให้สัมผัสได้ทางตา หู เป็นต้น

หลักการเผยแพร่ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชน ได้ รับทราบในทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ ใน หลักธรรมแล้ว น้อมนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การปาฐกถาในโอกาสและสถานที่ ต่าง ๆ ทั้งในวัด และนอกวัด การบรรยายธรรมทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ การเผยแพร่ธรรมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ภารกิจด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่วัดหรือพระภิกษุจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นในวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการเผยแพร่ธรรมหรือต้องการให้ประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม หรือ มุ่งเน้นสืบสานวัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักพระพุทธศาสนา เช่น การจัดงานเทศน์มหาชาติ การจัดงานในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน การจัด อุปสมบทหมู่หรือจัดให้มีการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดให้มีการแสดงธรรม ในวันธรรมสวนะ (วันพระ) นอกจากนี้ ยังมี การเผยแพร่ธรรมที่คณะสงฆ์ร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดให้ ดำเนินการในรูปแบบ “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.)” “การอบรมจริยธรรมนักเรียน ข้าราชการ และประชาชน” “การส่งเสริมหน่วยเผยแพร่ศีลธรรม” กล่าวโดยสรุป การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ที่เป็นไปเพื่อการเผยแพร่ธรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในวัด นอกวัด ชื่อ ว่า ภารกิจด้านการเผยแพร่ทั้งสิ้น ปัจจุบันการเผยแพร่ ต้องดำเนินงานตามระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วย การเผยแพร่พระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. การสาธารณูปการ หมายถึง การก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน ภายในวัด ความสำคัญ การสาธารณูปการโดยรวม หมายถึง การพัฒนาวัดในด้านวัตถุทุกอย่าง ไม่เฉพาะ แต่ศาสนสถานเท่านั้น หากรวมไปถึงการทำวัดให้สะอาด ร่มรื่น สะดวก สบาย การทำถนน ทางเดิน ใน วัด และการตกแต่งวัดให้ดูสวยงามให้สบายตาแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้การสาธารณูปการ เป็นงานประจำ ของเจ้าอาวาสอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ ทั้งนี้เพื่อสร้างสิ่งจำเป็น รักษา สิ่งที่มีอยู่แล้วไว้ และ ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดทรุดโทรมให้คงสภาพไว้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและพระสงฆ์ ภายในวัด ในการนี้ ให้รวมถึง การดูแลรักษาศาสนสมบัติของพระพุทธศาสนาที่เป็นสมบัติส่วนรวมของสงฆ์มิใช่สมบัติ ส่วนตัวของผู้ใดผู้หนึ่ง โดยเฉพาะ มีพระพุทธานุญาตให้สงฆ์ช่วยกันดูแลรักษา เช่น ให้ตั้งพระภิกษุทำ หน้าที่ดูแลรักษาวัสดุสิ่งของของสงฆ์ ซึ่งเรียกว่า ภัณฑาคาริก โดยเฉพาะ ศาสนสมบัติ แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ - ศาสนสมบัติวัด คือ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง เป็นหน้าที่ของสงฆ์ในวัดนั้นซึ่งมี เจ้าอาวาส เป็นต้น ช่วยกันดูแล รักษา ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย - ศาสนสมบัติกลาง คือ ทรัพย์สินอันมิใช่เป็นศาสน สมบัติวัด แต่เป็นของสงฆ์ส่วนกลาง เช่น ที่ดิน และผลประโยชน์วัดร้าง ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้สงฆ์ ส่วนกลาง ศาสนสมบัติกลาง เป็นหน้าที่ของ ผู้ปกครองสงฆ์ระดับสูงดูแล รักษา ทั้งนี้การจัดการศาสน

สมบัติภายในวัด จะต้องยึดหลักให้ถูกต้องตาม กฎหมาย พระธรรมวินัย มติมหาเถรสมาคมและจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ประชาชนโดยทั่วไป หากไม่จำเป็น

๕. การศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การให้การสงเคราะห์ด้านการฝึกฝนอบรมแก่ประชาชน ความสำคัญของการศึกษาสงเคราะห์เป็นการจัดการศึกษาที่วัด คณะสงฆ์ดำเนินการขึ้น เพื่อสนองต่อนโยบายของภาครัฐ ในอันที่จะส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน ได้รับการศึกษา หลักการศึกษาสงเคราะห์ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการจัดการศึกษาที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อสามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองที่มีความรู้คู่คุณธรรม ของประเทศ โดยมีความ มุ่งหมาย ๔ ลักษณะ คือ ๑. การจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งให้พระภิกษุสามเณรนักเรียน ได้ศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ได้แก่ โรงเรียนราษฎร์การกุศลของวัด ศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด (ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เดิม หรือวันหยุดอื่น ๆ) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด วิทยาลัยและ มหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒. การสงเคราะห์ให้เด็กและประชาชนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เช่น การเป็นผู้นำในการตั้งโรงเรียนในชนบทที่ตั้งวัด การให้สร้างสถานศึกษาในบริเวณวัด การให้ใช้หรือให้เช่าที่ดินวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ในการสร้างสถานศึกษาของรัฐ หรือท้องถิ่น การเป็นผู้อุปการะโรงเรียนต่างๆ การให้ความอุปถัมภ์แก่เด็กวัด ๓. การสอนศีลธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาในระบบโรงเรียนตามแผนการศึกษาชาติ เช่น การสอนธรรมศึกษา การสอนศีลธรรม หน่วยงานพระธรรมทูต และหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในการเผยแผ่ศีลธรรมในโรงเรียน และสถานศึกษาต่างๆ ๔. การสงเคราะห์เกื้อกูลแก่การศึกษา สถาบันการศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษา เช่น มอบทุนการศึกษา มอบอุปกรณ์การศึกษา ฯลฯ ภารกิจด้านนี้ ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้เป็นเจ้าของวัดได้บริจาคทุนทรัพย์ส่วนตัว เพื่อการศึกษาแก่เด็กในระบบโรงเรียนของรัฐหรือของเอกชน หรือสร้างหรือซ่อมแซมอาคารสถานศึกษา หรือ การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุที่มีความสามารถโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยที่เป็นไป เพื่อการส่งเสริม การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน จัดว่าเป็นภารกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์ทั้งสิ้น

๖. การสาธารณสงเคราะห์หมายถึง การช่วยเหลือเพื่อประชาชนทั่วไป ความสำคัญของการสาธารณสงเคราะห์นอกจากเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ยากไร้ และประสบภัยแล้วยังหมายรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารทางราชการ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การฝึก อาชีพแก่ประชาชน การให้ใช้สถานที่วัดสำหรับดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หลักการสาธารณสงเคราะห์ เป็นภารกิจที่วัด หรือพระภิกษุสงฆ์ดำเนินการช่วยเหลือสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ประชาชนเป็นสำคัญ ได้แก่ การสงเคราะห์พระภิกษุสามเณร และวัดที่ประสบภัยและขาดแคลน การให้วัดเป็นสถานที่ประกอบกรกุศลเกี่ยวกับเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น การสวดศพ การเผาศพ การทำบุญอุทิศ การถวายสังฆทาน เป็นต้น การให้วัดเป็นสถานที่จัดฝึกอบรมประชาชนด้านอาชีพต่าง ๆ การสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคร้ายหรือผู้ป่วยยากไร้ การจัดให้มีโรงทาน การบริจาคทรัพย์ส่วนตัว หรือชักชวนญาติโยมบริจาคทรัพย์จัดสร้างโรงพยาบาล

การให้ ความรู้ข่าวสารแก่ชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การสาธารณสุขมูลฐาน การปกครอง การช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยหรือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น

โดยสรุป การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ต้องคำนึงถึงภารกิจ ๖ ด้านของคณะสงฆ์ที่ถือเป็นภารกิจหลักของคณะสงฆ์เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดภูเก็ต

ตราประจำจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันเริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๘ เป็นรูปอนุสาวรีย์สองวีรสตรี อยู่ในวงกลมล้อมด้วยลายกนกซึ่งแสดงถึงวีรกรรมอันหาญหาญของท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทรที่ได้ปกป้องเมืองถลางให้พ้นจากการรุกรานของพม่า เมื่อปลายปีมะเส็งพ.ศ.๒๓๒๘ สำหรับอักษรย่อของจังหวัดภูเก็ต ที่ใช้ในทางราชการ คือ " ภก "

คำขวัญจังหวัดภูเก็ต

“ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม”

ประวัติจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียมีเกาะบริวาร ๓๒ เกาะ ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ ๒๑.๓ กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ ๔๘.๗ กิโลเมตร เฉพาะเกาะภูเก็ตมีพื้นที่ ๕๔๓.๐๓๔ ตารางกิโลเมตร ส่วนเกาะบริวารมีพื้นที่ ๒๗ ตารางกิโลเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมด ๕๗๐.๐๓๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๕๖,๒๗๑.๒๕ ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๒ รวมระยะทาง ๘๖๗ กิโลเมตร หรือระยะทางอากาศ คิดเป็น ๖๘๘ กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะวางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุดคือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับ น้ำทะเลปานกลาง ๕๒๙ เมตร และประมาณร้อยละ ๓๐ เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะพื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี ๒ ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน
 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม
 จังหวัดภูเก็ต มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี ๒๘.๔๙ องศาเซลเซียส

การปกครองและประชากร

จังหวัดภูเก็ตประกอบไปด้วย อำเภอ ๓ อำเภอ คือ

- ๑) อำเภอเมืองภูเก็ต
- ๒) อำเภอกะทู้
- ๓) อำเภอถลาง

นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอีก ๑๙ แห่ง เป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๒ แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ๖ แห่ง

ตารางที่ ๑ ข้อมูลการปกครอง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาล	อบต.
เมืองภูเก็ต	๘	๔๔	๒๖	๑	๖	๑
ถลาง	๖	๖	๒๖	-	๔	๔
กะทู้	๓	๔๖	๙	-	๒	๑
รวม	๑๗	๙๖	๖๑	๑	๑๒	๖

ตารางที่ ๒ ข้อมูลประชากรและครัวเรือน (ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐)

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน	ประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ภูเก็ต	๒๔๖,๔๔๔	๑๘๙,๔๘๗	๒๑๑,๐๒๕	๔๐๐,๕๑๒

ด้านการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานสถานศึกษาของรัฐ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสถานศึกษาเอกชน รวมทั้งการจัดการศึกษาสถานศึกษาสังกัดอื่น ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดในจังหวัดภูเก็ต ดังนี้

ตารางที่ ๓ จำนวนสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน (แห่ง)
๑. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๙
โรงเรียนในสังกัด สพป.ภูเก็ต	๔๙
โรงเรียนในสังกัด สพม.๑๔	๗
โรงเรียนสังกัดการศึกษาพิเศษ	๓
๒. สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๓
โรงเรียนในสังกัดเทศบาล	๑๗
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๕
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล	๑
๓. สังกัดอาชีวศึกษา	๔
๔. สังกัดอุดมศึกษา	๒
๕. สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑๘๒
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)	๔
โรงเรียนในสังกัดเอกชน (ในระบบ)	๓๑
โรงเรียนในสังกัดเอกชน (นอกระบบ) จำแนกได้ดังนี้	๑๔๗
- ประเภทเสริมสร้างทักษะชีวิต	๑
- ประเภทวิชาชีพ	๙๕
- ประเภทศิลปะ ดนตรีและกีฬา	๑๓
- ประเภททววิชา	๓๗
- ประเภทสอนศาสนา	๑
๖. การศึกษาตามอัธยาศัย (จำนวน ๒๑ ครอบครั้ว นักเรียน จำนวน ๒๖ ราย)	๒๑

ตารางที่ ๔ ข้อมูลจำนวนนักเรียน จำนวนครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัด	อ.เมือง			อ.กะทู้			อ.ถลาง		
	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
สพป.	๑๗	๙,๒๐๘	๔๙๑	๕	๑,๕๓๒	๑๐๖	๒๗	๗,๒๖๑	๔๗๖
สพม.๑๔	๓	๘,๑๗๗	๔๕๘	๑	๑,๐๓๔	๕๐	๓	๒,๒๗๑	๑๕๓
การศึกษาพิเศษ	-	-	-	๒	๑,๒๐๗	๘๕	๑	๒๘๗	๔๔

ข้อมูลบุคลากร

ตารางที่ ๕ จำนวนครู

ที่	อำเภอ	จำนวนครู			
		ปี ๒๕๕๖	ครู:นร.	ปี ๒๕๕๗	ครู:นร.
๑.	เมือง	๓๑๕	๑:๒๙	๓๓๕	๑:๒๗
๒.	กะทู้	๖๒	๑:๒๖	๖๒	๑:๒๕
๓.	ถลาง	๒๖๔	๑:๒๗	๒๘๒	๑:๒๖
รวม		๖๔๑	๑:๒๘	๖๗๙	๑:๒๕

ตารางที่ ๖ จำนวนนักเรียน

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน		
	ปีการศึกษา ๒๕๕๖	ปีการศึกษา ๒๕๕๗	ปีการศึกษา ๒๕๕๘
อนุบาล ๑	๑,๔๘๖	๑,๔๓๒	๑,๔๗๔
อนุบาล ๒	๑,๕๗๕	๑,๕๒๙	๑,๕๒๗
รวมชั้นอนุบาล	๓,๐๖๑	๒,๙๖๑	๓,๐๐๑
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๒,๒๓๔	๒,๒๒๑	๒,๒๔๙
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๒,๐๓๘	๒,๑๐๖	๒,๑๒๔
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๒,๐๗๗	๒,๐๔๑	๒,๐๗๑
ประถมศึกษาปีที่ ๔	๑,๙๗๙	๒,๐๙๙	๒,๐๓๓
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๒,๑๓๙	๒,๐๑๗	๒,๑๑๐
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๒,๐๖๖	๒,๑๕๖	๒,๐๓๕
รวมชั้นประถมศึกษา	๑๒,๕๓๓	๑๒,๖๔๐	๑๒,๖๒๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	๙๐๐	๘๖๗	๘๒๓
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๗๖๒	๗๙๐	๗๗๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๕๙๒	๖๖๓	๖๙๓
รวมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	๒,๒๕๔	๒,๓๒๐	๒,๒๙๐
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๒	๓๑	๑๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๗	๓๑	๒๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๓๖	๑๘	๓๒
รวมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	๙๕	๘๐	๗๘
รวมทั้งสิ้น	๑๗,๙๔๓	๑๘,๐๐๑	๑๗,๙๙๑

ด้านแรงงาน

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ปี ๒๕๕๘ จังหวัดภูเก็ตมีประชากรในวัยทำงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) จำนวน ๔๔๔,๔๖๔ คน ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ๓๑๘,๘๒๐ คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ จำนวน ๓๑๓,๔๐๔ คน ผู้ว่างงาน จำนวน ๕,๓๙๕ คน สถานประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน ๗,๖๕๖ ราย มีความต้องการแรงงานต่างด้าว จำนวน ๙๕,๙๙๓ คน แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพใช้แรงงานในจังหวัดภูเก็ต ร้อยละ ๗๘.๘๒ เป็นแรงงานสัญชาติพม่า รองลงมา ร้อยละ ๑.๒๑ เป็นแรงงานสัญชาติลาว และร้อยละ ๐.๙๗ เป็นแรงงานสัญชาติกัมพูชา ซึ่งที่ผ่านมา มีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ขึ้นทะเบียนและขอรับใบอนุญาตทำงานดังตาราง ตารางที่ ๗ จำนวนแรงงานต่างด้าวในจังหวัดภูเก็ต ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๘

ประเภท(ขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตทำงาน)	จำนวน (คน)			
	เมียนมาร์	ลาว	กัมพูชา	รวม
๑. ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ	๒๙,๔๘๔	๑๒๔	๒๑	๒๙,๖๒๙
- ปกติ	๑๓,๗๓๓	๘	๒๑	๑๓,๗๖๒
- กลุ่มครบวาระการจ้างงาน ๔ ปี (วีซ่าครบ ๔ ปี)	๑๕,๗๓๔	-	-	๑๕,๗๓๔
- ตามมติ ครม. ๓ มี.ค.๒๕๕๘	๑๗	๑๑๖	-	๑๓๓
๒. ประเภทนำเข้า MOU	๒๒,๐๓๓	๘๖	๒๒๖	๒๒,๓๔๕
- นำเข้า กรณีพิเศษ	๒๑,๒๗๐	๒	๑๕	๒๑,๒๘๗

ประเภท(ขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตทำงาน)	จำนวน (คน)			
	เมียนมาร์	ลาว	กัมพูชา	รวม
- นำเข้า กรณีพิเศษ	๒๑,๒๗๐	๒	๑๕	๒๑,๒๘๗
๓. จดทะเบียนแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. ๓ มี.ค.๒๕๕๘ ณ ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (OSS)	๒๑,๘๖๙	๖๙๗	๔๘๓	๒๓,๐๔๙
รวม	๔๓,๑๓๙	๗๐๑	๑๐๓	๔๓,๙๔๓

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

ด้านศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนศาสนิกชน ที่นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คือ จำนวน ๒๔๕,๔๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖๑ รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม ๙๕,๓๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๕ ศาสนาคริสต์ ๓,๔๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๘ และ อื่นๆ ๑,๑๔๐ คน นับถือศาสนาหรือลัทธิอื่นๆ

เนื่องจากความหลากหลายของกลุ่มชนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มชนเหล่านั้นต่างนำเอาค่านิยม ความเชื่อประเพณี วัฒนธรรมและการนับถือศาสนาเข้ามาด้วย จึงให้วิถีชีวิตของชาวภูเก็ตมีความแตกต่างกันออกไปตามคำสอนและความเชื่อความศรัทธาในศาสนานั้นๆจังหวัดภูเก็ตในอดีตเจ้าถิ่นเดิม ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ (ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่) ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา สำหรับชาวไทยได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่น และในที่สุดชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้้นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ มาปรับปรุงและดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน จังหวัดภูเก็ต มีการจัดงานเทศกาล ประเพณีที่สำคัญเป็นประจำทุกปี อันได้แก่ งานท้าวเทพกระษัตรี - ท้าวศรีสุนทร ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๓ มีนาคม เพื่อเป็นการสดุดีวีรกรรมของท่านและรำลึกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองถลาง ให้ออกพ้นจากข้าศึกพม่า นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตยังมีประเพณีต่าง ๆ ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณและยึดถือปฏิบัติกันประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

ประเพณีตรุษจีน เป็นการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของคนจีน วันตรุษจีนตรงกับ วันแรกของเดือน ๑ ของจีน หรือ เดือน ๒ เดือน ๓ ทางจันทรคติ มีพิธีกรรมทั้งหมด ๓ วัน โดยวันแรก คือ วันที่ ๒๙ เดือน ๑๒ ของจีน มีการเตรียมอาหาร และ ของไหว้ต่าง ๆ ไว้สำหรับวันรุ่งขึ้นวันที่สอง คือ วันที่ ๓๐ เดือน ๑๒ ของจีน มีการไหว้ ๒ ช่วง คือ ช่วงเช้า จะมีการไหว้เทพเจ้า และช่วงบ่ายจะมีการไหว้บรรพบุรุษ เมื่อเสร็จพิธีไหว้ จะมีการรับประทานอาหารร่วมกันในครอบครัว และมีการแจก " อั่งเปา" (แต๊ะเอีย) ให้แก่เด็ก ๆ วันที่สาม คือ วันที่ ๑ เดือน ๑ ของจีน ชาวจีนจะแต่งกายด้วยชุด ใหม่เพื่อเป็นสิริมงคล ไปไหว้พระที่ศาลเจ้า และวันนี้ถือว่าเป็น วันเที่ยว อาจจะไปเยี่ยมญาติในท้องถิ่นอื่น ซึ่งในวันนี้จะไม่มีการ ทำงานแต่อย่างใด จะไม่มีการพูดคำหยาบ หรือดุด่าว่ากล่าวกัน

ประเพณีไหว้เทวดา เป็นการไหว้ต้อนรับ และขอบคุณเทวดาที่ช่วยพิทักษ์รักษามนุษย์ เวลาของการไหว้จะเริ่มขึ้น หลังเที่ยงคืนของ วันที่ ๘ เดือน ๑ ของจีนไปแล้ว หรือช่วงเวลาเริ่มต้นของ วันที่ ๙ เดือน ๑ ของไหว้ที่สำคัญ คือ ต้นอ้อย ๒ ต้น และของคาวหวานต่าง ๆ

ประเพณีสารทจีน เป็นเดือนที่ชาวจีนถือว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี หรือวิญญาณ ต่าง ๆ ให้ออกมารับส่วนบุญประจำปี มีการไหว้บรรพบุรุษของแต่ละครอบครัว ในวันที่ ๑๕ เดือน ๗ จีน มีการ "

"ไปปั๋ว" หรือ จัดตกแต่งเครื่องเช่นไหว้ภูตผีและวิญญาณ ด้วยการทำขนม และแกะสลักผลไม้เป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ และของไหว้ที่สำคัญคือ "อั้งกู่" หรือ ขนมเต่าสีแดง ทำจากแป้งข้าวเหนียว มีไส้ถั่วเหลืองกวน หรือ ทำจากแป้งสาลีไม่มีไส้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ ของอายุยืนนาน

งานพ้อต่อ เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน จะมีพิธีในช่วงเดือน ๗ ของจีนหรือเดือน ๙ ของไทย โดยมีพิธีเช่นไหว้บรรพบุรุษ และวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้ง เป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้าง ทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้นการไหว้เต่า จึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและถือกุศลที่ยิ่งใหญ่

ประเพณีไหว้พระจันทร์ คือการไหว้เทพเจ้าด้วยขนมไหว้พระจันทร์(ตงซิวเปี้ย) และ ขนมโก๋ ในวัน ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ของจีน

ประเพณีกินเจ เป็นการถือศีลชำระจิตใจ และงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ทุกชนิด มีระยะเวลา ๙ วัน เริ่มตั้งแต่ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๙ จนกระทั่งถึง ขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๙ ของทุกปี ซึ่งอยู่ในช่วง เดือนกันยายน-ตุลาคม เป็นงานประเพณีซึ่งชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในภูเก็ต ยึดถือปฏิบัติมาช้านานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๖๘ จนถึงทุกวันนี้ จะมีพิธีกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น งานเทศกาลนี้นับเป็นงานที่ได้รับความสนใจ และเลื่อมใสศรัทธาทั้งจากชาวไทย และชาวต่างประเทศมากที่สุดงานหนึ่ง

ประเพณีลอยเรือ โดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะปำ จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะสิเหร่จะมีพิธีลอยเรือ ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ และ เดือน ๑๑ ซึ่งถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเล คล้ายกับพิธีลอยกระทงของชาวไทย มีการสร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บ และทำตุ๊กตาไม้แทนคน ใส่ลงไปในเรือแล้วนำไปลอย เพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายต่าง ๆ ออกไปกับทะเลแล้วมีการร่ายรำรอบเรือ หรือที่เรียกว่า รำรองเง็ง นั่นเอง

ประเพณีสารทไทย (เดือนสิบ) เป็นเดือนที่ชาวไทยมีความเชื่อว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี และวิญญาณต่าง ๆ ให้ออกมารับเอาส่วนบุญ จึงมีการนำของ คาวหวานต่าง ๆ มาทำบุญและให้ทานกันที่วัด สำหรับขนมที่สำคัญในพิธี คือ ขนมลา ขนมเทียน ขนมท่อนใต้ ขนมต้ม ฯลฯ ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๐ และ วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งแต่ละวัดจะกำหนดทำพิธีเพียงหนึ่งวัน แตกต่างกันไป

งานท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร ตรงกับวันที่ ๑๓ มีนาคมของทุกปี มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่างๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองกลางให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน

ประเพณีแข่งม้ง เป็นการรวมญาติครั้งใหญ่เพื่อทำกิจกรรมบูชาบรรพบุรุษร่วมกัน ส่วนใหญ่จะตรงกับ วันที่ ๕ เมษายน ของทุกปี แต่ในการไหว้ นั้นมีระยะเวลาที่สามารถไหว้ได้ คือ ก่อนวันที่ ๕ เมษายน ๑๐ วัน และหลังวันที่ ๕ เมษายน ๑๐ วัน

ประเพณีการอุปสมบท ชาวภูเก็ตในปัจจุบันจะนิยมรวบรัดพิธีอุปสมบท โดยให้มีการโกนผม นาคในตอนเช้าตรู่ของวันอุปสมบท และทำพิธีอุปสมบทในตอนสาย เมื่อเสร็จพิธีอุปสมบทในเวลาฉันทพลก็จะเลี้ยงภัตตาหารเพลพระภิกษุสงฆ์ในวัด เพื่อเป็นการฉลองพระภิกษุที่บวชใหม่ไปพร้อมกัน

ประเพณีการแต่งงาน ชาวภูเก็ตจะมีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมไทยและจีนร่วมกัน นั่นคือเมื่อมีการสู่ขอและกำหนดวันแต่งงานเรียบร้อยแล้ว ในตอนเช้าของวันแต่งงานเจ้าบ่าวจะแห่ขันหมากและของหมั้นต่าง ๆ มาบ้านเจ้าสาว พร้อมการจุดประทัดต้อนรับเจ้าบ่าวเมื่อมาถึงบ้านเจ้าสาว และเมื่อมีการหมั้นเจ้าสาวเรียบร้อยแล้ว เจ้าบ่าวและเจ้าสาวจะต้องไปสักการะเจ้าแม่กวนอิม (ปุดจ้อ)

ณ ศาลเจ้าปู่ดจ้อ และไปไหว้หลวงพ่อแช่ม ณ วัดฉลอง เมื่อเสร็จพิธีดังกล่าวแล้วก็จะเป็นการเลี้ยงฉลอง การแต่งงาน ซึ่งก่อนการเลี้ยงฉลอง จะมีการเชิญญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายรับการคารวะน้ำชาจาก เจ้าสาว และเจ้าบ่าว เรียกว่า "ฝั่งเต" เมื่อเสร็จการเลี้ยงฉลอง จะมีการส่งตัวเจ้าสาวเจ้าบ่าวเข้าเรือนหอ ตามประเพณีทั่วไป

นอกจากประเพณีประจำปีดังกล่าวแล้วจังหวัดภูเก็ตมีวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองอัน ได้แก่ วัฒนธรรมการรับประทานอาหารซึ่งอาหารส่วนใหญ่ของชาวจังหวัดภูเก็ตจะเน้นไปทางด้านอาหาร จีน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของ จังหวัดภูเก็ตเอง นอกจากนี้ในการ การรับประทานอาหารเช้า ชาวจังหวัด ภูเก็ตจะนิยมรับประทานเป็น ขนม น้ำชา - กาแฟ หรือขนมจีน แทนการรับประทานข้าว อาหารที่มี ลักษณะเฉพาะของชาวภูเก็ต ได้แก่ หมี่ฮกเกี้ยน หมี่หุ่นปาฉ่าง หมี่สั่ว กาหรี่ไหมขวัญ โอวต้าวปอเปียส สด เสี่ยวโปยโลปะ ขนมจีน น้ำซุบหย่า น้ำพริกกุ้งเสียบ และ แกงพุงปลา เป็นต้นสำหรับขนมหวาน ได้แก่ อังกู (ขนมเต่าสีแดง) ฮวดโก้ย (ขนมฟู) โอเอ๋ว (คล้ายวุ้น) ตูโป้ เกียมโก้ย และอาโป้ง ฯลฯ นอกจากนี้ภูเก็ตมีน้ำจิ้มมะม่วงที่เป็นลักษณะเฉพาะ คือ คล้ายน้ำปลาหวาน แต่ประกอบจากกะปิ น้ำตาล และซีอิ้วดำแทนน้ำปลา เรียกว่า เกลือเคย

วัฒนธรรมการสร้างบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย บ้านเรือนของชาวภูเก็ตนั้น เดิมปลูกบ้านแบบไทย แล้วจึงเปลี่ยนแปลงเป็นรูปแบบของจีน และเลียนแบบฝรั่งเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะ ของบ้านเรือนในภูเก็ตออกเป็น ๓ ประเภท คือบ้านเรือนแบบไทย บ้านเรือนแบบจีน และบ้านเรือน แบบชิโน - โปรตุเกส เช่น บ้านเรือนแบบชิโน-โปรตุเกส ซึ่งชิโน หมายถึง จีน โปรตุเกส หมายถึง โปรตุเกส การที่เรียกชื่อลักษณะบ้านแบบนี้เนื่องจากรูปแบบการสร้างบ้านตามแบบจากตะวันตก แต่สิ่งที่ตกแต่ง ภายในเป็นแบบจีน เป็นแบบผสมระหว่างสถาปัตยกรรมจีนกับสถาปัตยกรรมโปรตุเกส ลักษณะบ้านที่ สร้างในภูเก็ตมี ๒ แบบ คือ แบบเป็นอาคารเดี่ยว ๆ เรียกว่า อั้งม่อหลาว และอาคารแบบห้องแถว เป็น ตึก ๒ ชั้น ด้านหน้าของตึกชั้นล่างจะมีทางเดินต่อเนื่องกันโดยตลอด นับเป็นทางเท้าที่เป็นลักษณะเด่น ของอาคารแบบนี้ เรียกว่า “ห่งอกากี” เป็นทางเดินที่กันแดด กันฝน ได้เป็นอย่างดี ถนนถลาจึงถูกจัดไว้ เป็นถนนสายวัฒนธรรม

วัฒนธรรมการแต่งกายการแต่งกายของคนภูเก็ตจะเป็นการผสมผสานของหลายชนชาติ ซึ่ง ปัจจุบันชาวภูเก็ตยังคงรักษาวัฒนธรรมการแต่งกายแบบจีนบาบ๋าไว้โดยปรับเปลี่ยนรายละเอียดให้ เหมาะสมกับยุคสมัย เช่น ชุดย่าหย่า ซึ่งเป็นชุดลำลอง ตัวเสื้อตัดด้วยผ้าลูกไม้หรือผ้าป่านรูปเปีย แขนยาว เข้าเอวรัดรูป ปักลายฉลุทั้งที่คอเสื้อ ชายเสื้อ และปลายแขน ตัวเสื้อด้านหน้าปลายแหลมยาว ความยาว ตัวเสื้อจะอยู่ระดับสะโพกบน ปกเสื้อด้านหน้าแบะออกสำหรับติดโกสั้งหรือกระดุมทองฝังเพชรที่ร้อย เชื่อมด้วยสร้อยทอง ส่วนผ้านุ่งปัจจุบันนิยมใช้ผ้าปาเต๊ะปักเลื่อม เพื่อสนับสนุนงานฝีมือของกลุ่มแม่บ้าน ในชุมชนการแต่งกายของ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวบริเวณสามเหลี่ยมอันดามัน มีแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภททั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือ ชายหาดทราย และกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง สามารถจำแนกแหล่ง ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ดังนี้

๑. แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แบ่งได้เป็น

๑.๑ แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด จังหวัดภูเก็ตมีชายหาดอยู่หลายแห่ง ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะ ชายหาดที่สำคัญ ได้แก่

- หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นหาดทรายยาว มีกิจกรรมการท่องเที่ยวคึกคักตลอดทั้งวันทั้งกิจกรรมชายหาด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการรูปแบบต่างๆ

- หาดสุรินทร์ หาดกมลา หาดกะหลิม หาดในหาน หาดราไวย์ เป็นชายหาดทรายที่ไม่ยาวนัก มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักน้อยกว่า ๓ หาดแรก

- ชายหาดอ่าวบางเทา เป็นชายหาดที่เงียบสงบและเป็นที่ตั้งของโรงแรมที่พัก และบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- ชายหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ได้แก่ หาดทรายแก้ว หาดไม้ขาว หาดในยาง หาดในทอน เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเงียบสงบ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์จะมีเตาทะเลขึ้นมาวางไข่ เริ่มมีการก่อสร้างโรงแรมที่พักรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

๑.๒ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ โครงการคืนชะนีสู่ป่า น้ำตกโตนไทร น้ำตกบางแป และต้นปาล์มหลังขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติท่าฉัตรไชย มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนระยะทาง ๖๐๐ เมตร ตั้งอยู่ในอำเภอถลาง

๑.๓ แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดภูเก็ตมีเกาะบริวารทั้งหมด ๓๙ เกาะ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันออกและทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่

- เกาะราชาใหญ่ เกาะราชาน้อย เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะบอน เกาะแก้ว และเกาะไม้ท่อน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เหมาะสำหรับพักผ่อนชายหาด ดำน้ำดูปะการัง (เกาะเฮ เกาะไม้ท่อน) ตกปลา (เกาะราชาน้อย) และพักผ่อน บนเกาะแก้วมีรอยพระพุทธรูปจำลองตั้งอยู่ด้วยเกาะที่มีที่พักให้บริการบนเกาะ ได้แก่ เกาะราชาใหญ่ เกาะเฮ เกาะโหลน และเกาะไม้ท่อน(รีสอร์ทส่วนตัว)

- เกาะตะเภาใหญ่ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวภูเก็ต มีสิ่งที่น่าสนใจคือ นกเงือก และมีที่พักแรมบริการบนเกาะ

- เกาะรังใหญ่ เกาะมะพร้าว เกาะไข่นอก ตั้งอยู่ทางตะวันออกของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวสะพานเหมาะสำหรับพักผ่อนชายหาดและเล่นน้ำ ที่เกาะรังใหญ่มีสิ่งที่น่าสนใจคือ ฟาร์มหอยมุก กิจกรรมพายเรือแคนูและขี่จักรยานรอบเกาะ ส่วนเกาะมะพร้าวมีหมู่บ้านประมงที่ยังคงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถขี่จักรยานและพักผ่อนบนเกาะได้

- เกาะนาคาน้อย ตั้งอยู่ทางตะวันออกของเกาะภูเก็ตใกล้กับอ่าวปอมีฟาร์มหอยมุกและการสาธิตการเลี้ยงมุกให้นักท่องเที่ยวชม มีร้านอาหารทะเลบริการ แต่ไม่มีที่พักแรม

- เกาะแรดและเกาะนาคาใหญ่ ปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างรีสอร์ทหรูของเอกชนรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

๑.๔ จุดชมทิวทัศน์ ได้แก่ จุดชมทิวทัศน์แหลมพรหมเทพ แหลมกา แหลมพันวา หาดกะตะ-กะรนเขารัง เขาขาด

๒. แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศาสนา กระจายอยู่บนเกาะภูเก็ตทางตอนในของเกาะ

๒.๑ ในอำเภอเมือง ที่สำคัญ ได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต (มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและอาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง เช่น พิพิธภัณฑสถานภูเก็ตไทยหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ธนาคารนครหลวงไทย ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า อาคารสำนักงานที่ดิน บ้านหลวงอำนาจนรารักษ์) วัดไชยธาราราม (พระบรมสารีริกธาตุ หลวงพ่อแช่ม) วัดสิริสีลสุภาราม (แหล่งปฏิบัติธรรม หลวงปู่สุภา กนตสีโล) ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต

๒.๒ ในอำเภอดอนสัก ที่สำคัญ ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง วัดพระทอง วัดพระนางสร้าง วัดม่วงโคมารักษ์ (เชื่อมโยงประวัติศาสตร์ทีเดียวในภูเก็ต) บ้านพระยาวิชิตสงคราม (เมืองถลางเก่า) บ้านเก่ายามุกยาจันทร์หมู่บ้านวัฒนธรรมถลางบ้านขนน

๒.๓ ในอำเภอกะฐี่ ที่สำคัญ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติภูเก็ต ศูนย์อนุรักษ์มรดกท้องถิ่นกะฐี่ วัดที่เป็นโบราณสถานและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

๑. วัดมงคลนิมิต พระอารามหลวง
๒. วัดไชยธาราราม(วัดฉลอง)
๓. วัดเทพกระษัตรี
๔. วัดพระนางสร้าง
๕. วัดพระทอง
๖. วัดมงคลวราราม
๗. วัดขนน
๘. วัดบ้านเกาะสิเหร่
๙. ที่พักระเบียงเกาะแก้วพิสดาร

ข้อมูลการปกครองคณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ต

ตาม พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕ ในหมวด ๓ เกี่ยวกับ การปกครองคณะสงฆ์ มาตรา ๒๐ คณะสงฆ์อยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม มาตรา ๒๐ ทวิ เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์และการแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม มาตรา ๒๑ การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้จัดแบ่งเขตปกครอง ดังนี้ (๑) ภาค (๒) จังหวัด (๓) อำเภอ (๔) ตำบล จำนวน และเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม มาตรา ๒๒ การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้น ตามลำดับ ดังต่อไปนี้ (๑) เจ้าคณะภาค (๒) เจ้าคณะจังหวัด (๓) เจ้าคณะอำเภอ (๔) เจ้าคณะตำบล เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควรจะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะอำเภอ และรองเจ้าคณะตำบล เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้นๆ ก็ได้

คณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ตถือเป็นการปกครองส่วนภูมิภาค อยู่ใน การปกครองของคณะสงฆ์ ภาค ๑๗ ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงาและจังหวัดระนอง จังหวัดภูเก็ต มีเจ้าคณะจังหวัด ๑ รูป เจ้าคณะอำเภอ ๓ รูป เจ้าคณะตำบล ๖ รูป ในการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ภายในจังหวัดตามลำดับชั้นมีวัดทั้งหมด จำนวน ๔๐ วัด มีที่พักระเบียง ๑๙ ที่ ตามตาราง

ตารางที่ ๘ ข้อมูลวัด ที่พักสงฆ์ วัดร้าง พระภิกษุ สามเณร

ที่	อำเภอ	วัด		ที่พักสงฆ์		พระภิกษุ		สามเณร		วัดร้าง
		ม	ธ	ม	ธ	ม	ธ	ม	ธ	
๑	เมืองภูเก็ต	๑๖	๔	๘	๔	๓๗๙	๙๐	๑๔	๓	-
๒	ถลาง	๑๒	๒	๒	๑	๑๖๘	๘	๓	-	๑
๓	กะทู้	๖	-	๒	๒	๑๔๔	๑๑	๖	-	-
รวม		๓๔	๖	๑๒	๗	๖๙๑	๑๐๙	๒๓	๓	๑

ตารางที่ ๙ การปกครองคณะสงฆ์

ที่	จังหวัด/ อำเภอ	จำนวน ตำบล		นามเจ้าคณะ ผู้ปกครองสงฆ์	สังกัด			ตำแหน่ง
		ม	ธ		วัด	ตำบล	อำเภอ	
๑	จังหวัด			พระราชสิริมณี	ท่าเรือ	ศรีสุนทร	ถลาง	จจ.
				พระประสาธน์สารโสภณ	ควนกะไหล	กะไหล	ตะกั่วทุ่ง	จจ.ธ.
๒	เมืองภูเก็ต	๓	๑	พระครูเมตตาภิรม	มงคลนิมิตร	ตลาดใหญ่	เมืองภูเก็ต	จอ.
๓	ถลาง	๒		พระครูพรหมประภัสสร	เทพนาราม	ศรีสุนทร	ถลาง	จอ.
๔	กะทู้	๑		พระมหาทวิศักดิ์ นนทธมโม	สิริสีลสุภาราม	ฉลอง	เมืองภูเก็ต	จอ.
รวม		๖	๑					

ตารางที่ ๑๐ เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์รายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อ - ฉายา	วัด	ตำแหน่ง
เมืองภูเก็ต	พระครูเมตตาภิรม	วัดมงคลนิมิตร	จอ.เมืองภูเก็ต
	พระมหาสุรินทร์ ติสสเทโว	บ้านเกาะสิเหร่	จต.ตลาดใหญ่
	พระครูนิมิตรมงคลาท	มงคลนิมิตร	จต.ตลาดเหนือ
	พระครูวิสุทธิกิตติยาภรณ์	กิตติสังฆาราม	จต.ฉลอง
ถลาง	พระครูพรหมประภัสสร	เทพนาราม	จอ.ถลาง
	พระครูสุวรรณพุทธาภิบาล	พระทอง	จต.เทพกระษัตรี
	พระครูการุญกิจจานุยุต	เชิงทะเล	จต.ศรีสุนทร

กะทู้	พระมหาทวีศักดิ์ นนทธมโม	สิริสีลสุภาราม	จอ.กะทู้
	พระครูอาทรสุวรรณกิจ	สุวรรณคีรีวงก์	จต.กะทู้
ธรรมยุต	พระครูไพศาลสมณคุณ	วัดป่าปลายคลอง	จอ.จ.ภูเก็ต-จ.กระบี่- จ.ระนอง
	พระครูจารุธรรมวินิจ	อร่ามรัตนาราม	จต.ตลาดใหญ่เขต ๑

ที่มา: สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

ข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต

ลำดับ ที่	ข้อมูล	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	หมายเหตุ
๑	จำนวนวัด -วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา -วัดที่ไม่ได้รับวิสุงคามสีมา	๓๔ ๓๑ ๓	๖ - -	๔๐	
๒	พระอารามหลวง	๑	-	๑	
๓	วัดร้าง	๑	-	๑	
๔	สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด	๔	-	๔	
๕	โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก สามัญ	-	-	-	
๖	โรงเรียนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา	๑	-	๑	
๗	จำนวนพระภิกษุสามเณร(รูป) -พระภิกษุ -สามเณร	๖๙๑ ๒๓	๒๓ ๓	๗๑๔ ๒๖	

ลำดับ ที่	ข้อมูล	มหานิกาย	ธรรมยุต	รวม	หมายเหตุ
๘	ครูแผนกธรรม(รูป)	๒๙	-	๒๙	
๙	ครูแผนกบาลี(รูป)	๑๕	-	๑๕	
๑๐	พระจริยานิเทศก์(รูป)	๑	-	๑	
๑๑	พระธรรมทูตฝ่ายบริหาร(รูป)	๕	-	๕	
๑๒	พระธรรมทูตฝ่ายปฏิบัติการ(รูป)	๒๐	-	๒๐	
๑๓	พระบัณฑิตเผยแพร่(รูป)	๑	-	๑	
๑๔	พระวิปัสสนาจารย์(รูป)				
๑๕	พระวินยาธิการ	๑๘	-	๑๘	
๑๖	พระปริยัตินิเทศก์	๓	-	๓	
๑๗	หน่วยอบรมประชาชนประจำ ตำบล(อ.ป.ต)	๗	-	๗	

บทที่ ๓
แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา
จังหวัดภูเก็ต ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์(Vision)

“พุทธศาสน์มั่นคง ดำรงศีลธรรม นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน”

ในการกำหนดวิสัยทัศน์นั้น ได้อาศัยแผนยุทธศาสตร์ชาติที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นต้นแบบในการกำหนดทิศทางการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา

พุทธศาสน์มั่นคง (มั่นคง) เป็นการแสดงถึงความมั่นคงของพระพุทธศาสนา อันเป็น ๑ ใน ๓ สถาบันหลักของชาติ พุทธบริษัทมีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดีและมีอัตราที่เพิ่มขึ้นของผู้ศึกษาพระปริยัติธรรม มีศูนย์ข้อมูลด้านพระพุทธศาสนาของโลก

ดำรงศีลธรรม (มั่งคั่ง) แสดงถึงพุทธบริษัทนำหลักธรรมไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม อาศัยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในการอยู่ร่วมกัน

นำสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน (ยั่งยืน) เป็นผลที่เกิดจากการศึกษาในหลักปริยัติ แล้วนำไปปฏิบัติจนเป็นปฏิเวธ คือผลลัพธ์ที่จะนำสังคมให้มีสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยเทียบอันดับความสันติสุขระดับประเทศ

พันธกิจ (Mission)

การจะทำให้วิสัยทัศน์บรรลุผลได้ ต้องดำเนินการตามพันธกิจ หรือภาระงานของคณะสงฆ์ ๖ ด้านคือ

- ๑) ด้านการปกครอง
- ๒) ด้านศาสนศึกษา
- ๓) ด้านศึกษาสงเคราะห์
- ๔) ด้านการเผยแผ่
- ๕) ด้านสาธารณูปการ
- ๖) ด้านสาธารณสงเคราะห์

ค่านิยม (Core Value)

“อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา สู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน”

แผนที่ยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

เป้าประสงค์

ประชาชนเข้าใจในหลักธรรมและศรัทธาในพระพุทธศาสนา

กลยุทธ์

๑. ปลุกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา
๒. เพิ่มศักยภาพทางปัญญา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละการเพิ่มขึ้นขององค์กร/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

๒. มวลรวมความสุขของประเทศที่เพิ่มขึ้น
๓. อันดับความสันติสุขของประเทศเพิ่มขึ้น
๔. ศูนย์ข้อมูลด้านพระพุทธศาสนาของโลก
๕. ร้อยละของผู้สอบผ่านนักธรรม บาลี ธรรมศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน

เป้าประสงค์

มีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์

๑. ร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
๒. พัฒนาระบบธรรมาภิบาล
๓. พัฒนาระบบสารสนเทศ ๔.๐
๔. พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น (เครือข่าย = องค์กรทางศาสนา สถานศึกษาหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน) ภาคละ ๑ เครือข่าย
๒. ร้อยละกระบวนการทำงานได้รับการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาล
๓. ร้อยละความสำเร็จของสารสนเทศพร้อมใช้งาน
๔. จำนวนนวัตกรรมการทำงานที่ทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ**เป้าประสงค์**

ศาสนทายาทมีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์การบริหารกิจการคณะสงฆ์

กลยุทธ์

๑. เพิ่มขีดความสามารถศาสนบุคคล
๒. เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น
๒. ศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาพร้อมใช้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา**เป้าประสงค์**

๑. วัดมีการบริหารจัดการศาสนสมบัติที่ดี
๒. กิจการพระพุทธศาสนามีความมั่นคง

กลยุทธ์

๑. บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ
๒. ร้อยละของวัดที่พัฒนาเป็น “ธรรมอุทยาน”
๓. ร้อยละการคงอยู่ของกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา บรรลุวัตถุประสงค์ตาม มส. กำหนด คณะกรรมการประสานงานแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา (คปพ.) ระดับภาค จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาสู่การปฏิบัติระดับภาค และระดับจังหวัด ซึ่งมีโครงการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๓ โครงการ ประกอบด้วย

- ๑) โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม
- ๒) โครงการยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล ๕
- ๓) โครงการวิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์
- ๔) โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม
- ๕) โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย
- ๖) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมภิบาล
- ๗) โครงการพระพุทธศาสนา ๔.๐ (Smart Card) (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)
- ๘) โครงการส่งเสริมนวัตกรรมเชิงพุทธ
- ๙) โครงการพัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล
- ๑๐) โครงการพัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา
- ๑๑) โครงการบริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน - บัญชี)
- ๑๒) โครงการวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม ๕ ส
- ๑๓) โครงการสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม

แผนปฏิบัติการการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาปี ๒๕๖๑ ตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔					
โครงการเชิงยุทธศาสตร์แผนการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา					
ที่	โครงการ	งบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ	งบประมาณ สนับสนุนจากคณะสงฆ์	หน่วยรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน
1	โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม	776,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ มส.	กองพุทธศาสนศึกษา
2	โครงการยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5	1,100,000	-	คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ มส.	กองเผยแผ่
3	โครงการวิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์	636,000	-	คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ มส.	กองเผยแผ่
4	โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม	7,735,481	-	คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา มส.	กองพุทธศาสนศึกษา
5	โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย	456,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ มส.	กองเผยแผ่
6	โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	252,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	สำนักงานเลขานุการกรม
7	โครงการพระพุทธศาสนา 4.0 Smart Card (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)	172,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	สำนักงานเลขานุการกรม
8	โครงการส่งเสริมนวัตกรรมการเชิงพุทธ	460,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา มส.	กองเผยแผ่
9	โครงการพัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล	250,000	-	คณะกรรมการฝ่ายปกครอง มส.	กองกลาง
10	โครงการพัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้พระพุทธศาสนา	646,000	-	คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ มส.	กองเผยแผ่
11	โครงการบริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน-บัญชี)	486,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มส.	กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ
12	โครงการวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส	486,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ มส.	กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ
13	โครงการสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม	1,416,000	-	คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ มส.	กองพุทธศาสนสถาน
รวมงบประมาณ (บาท)		14,871,481	-	-	-
รวมงบประมาณแผนปฏิรูปประจำปี 2561 (บาท)		14,871,481			

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 1

กลยุทธ์ 1

ตัวชี้วัด

แผนงานเชิงยุทธศาสตร์

โครงการ 1

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

: ปกป้องศรัทธาในพระพุทธศาสนา

: ร้อยละการเพิ่มขึ้นขององค์กร/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา

: ขยายโอกาสทางการศึกษาสู่สังคม

: คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ของจังหวัด

1. เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่พุทธศาสนิกชน

2. เพื่อยกระดับกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

3. เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการและส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด	แผนแม่บทการศึกษาสงเคราะห์ระดับจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
2	เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการและส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม (โรงเรียนการกุศล โรงเรียนพุทธศาสนาวินาศิตยธรรมศึกษา บาลีศึกษา) กิจกรรมธรรมะศึกษา บาลีศึกษา กิจกรรมโรงเรียนการกุศล กิจกรรมพุทธศาสนาวินาศิตยธรรมศึกษา โรงเรียนผู้สูงอายุ	ได้รูปแบบวิธีการและส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ใหม่อย่างน้อย 1 รูปแบบ					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
3	ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์	คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนในจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
4	พัฒนาบุคลากรด้านศึกษาสงเคราะห์	ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
5	พัฒนา " โรงเรียนต้นแบบ "	โรงเรียนต้นแบบ 1 โรงเรียน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
6	ระดมทุนและจัดตั้ง "กองทุนเพื่อการศึกษาสงเคราะห์"	" กองทุนเพื่อการศึกษาสงเคราะห์จังหวัด "					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
7	พัฒนารูปแบบ วิธีการ "มอบธรรม มอบทุน"	คู่มือการดำเนินกิจกรรม "มอบธรรม มอบทุน"					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
8	จัดกิจกรรม "มอบธรรม มอบทุน"	จำนวนผู้ได้รับโอกาสทางการศึกษา					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	
9	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนศึกษา	

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 1	: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 1	: ปลุกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: มวลรวมความสุขของประเทศที่เพิ่มขึ้น
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา
โครงการ 2	: ยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อส่งเสริมความสามัคคี ปกป้อง สืบสานวัฒนธรรมของประชาชน 2. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านคุณธรรมของประชาชน 3. เพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดสังคมสันติสุข

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบร่วม	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	จัดทำแผนยกระดับหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของจังหวัดและถ่ายทอดสู่พระสังฆาธิการในจังหวัด	จำนวนพระสังฆาธิการที่ได้รับการถ่ายทอดแผนฯ					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
2	ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมบูรณาการกับประเพณี วัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมวันตรุษไทย เข้าวัดวันอาทิตย์ใกล้วัดพระศาสนา ลานวัด ลานธรรม ลานปัญญา นุ่งผ้าขาวเผ้าพระพุทธหุตอบาย กิจกรรมวันอัมมัสสวนะสามัคคี กิจกรรมรวมพลคนรักษาศีล 5 กิจกรรมส่งเสริมศีล 5 ด้วยการปฏิบัติธรรมสัญจร	จำนวน หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐและองค์กร เอกชน ที่เข้าร่วมกิจกรรม เข้าพรรษา อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
3	สรรหา พื้นที่ต้นแบบ " มีศีล มีธรรม มีสันติสุข "	พื้นที่ต้นแบบ "ชุมชนสันติสุข" ของจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
4	ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม ระดับ หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน	จำนวนครั้งการลงพื้นที่					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
5	จัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย มอบรางวัล พื้นที่ต้นแบบ " ชุมชนสันติสุข "	มอบรางวัล "ชุมชนสันติสุข"จังหวัดละ 1 รางวัล					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานผลการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 1	: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา
กลยุทธ์ 1	: ปกป้องศรัทธาในพระพุทธศาสนา
ตัวชี้วัด	: อันดับความสันติสุขของประเทศเพิ่มขึ้น
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเสริมสร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา
โครงการ 3	: วิปัสสนากรรมฐานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมให้ได้เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนด 2. เพื่อกำหนดเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน 3. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้มวลรวมความสุขเพิ่มขึ้น

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบร่วม	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด							
2	ปรับปรุงและพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	จำนวนสำนักปฏิบัติธรรมในจังหวัดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
3	สื่อสาร "คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน" ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
4	สร้างและส่งเสริมพระวิปัสสนาจารย์	จำนวนพระวิปัสสนาจารย์ที่เพิ่มขึ้นปีละ 3 รูป					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
5	ส่งเสริมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแก่พระสงฆ์ สามเณร กิจกรรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระสังฆาธิการ กิจกรรมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระนวกะ กิจกรรมปริวาสกรรม (เพิ่มขึ้น 10%) ของทุกปี	ร้อยละพระสงฆ์ที่ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
6	ส่งเสริมการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานแก่คฤหัสถ์	จำนวนผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพิ่มขึ้น					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	งบสนับสนุน
7	ประเมิน คัดเลือกและมอบรางวัลสำนักปฏิบัติธรรม/วัดที่ปฏิบัติธรรม ทั้งที่ขึ้นทะเบียนและไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นสำนักปฏิบัติธรรม ต้นแบบ ของจังหวัด	จำนวนสำนักปฏิบัติธรรมต้นแบบ					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	
8	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายเผยแผ่ / กองเผยแผ่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 1

กลยุทธ์ 2

ตัวชี้วัด

แผนงานเชิงยุทธ

โครงการ 4

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์

: สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา

: เพิ่มศักยภาพทางปัญญา

: ร้อยละของผู้สอบผ่านนักรธรรม,บาลี / ร้อยละของผู้สอบผ่านธรรมศึกษา,บาลีศึกษา

: แผนงานเพิ่มศักยภาพทางปัญญา

: ยกระดับคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม

: คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษาของจังหวัด

1. เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม

2. เพื่อบูรณาการกระบวนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม

3. เพื่อสร้างศาสนทายาท สืบต่อพระพุทธศาสนา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ระยะเวลา				ผู้รับผิดชอบร่วม	หมายเหตุ
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทการพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม บาลี นักรธรรม สามัญ คู่มือการปฏิบัติ	แผนแม่บทการพัฒนาการศึกษาพระปริยัติธรรม					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
2	บูรณาการการเรียนการสอน บาลี นักรธรรม สามัญ	การเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแบบบูรณาการ					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
3	พัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านศาสนศึกษา	กระบวนการบริหารจัดการด้านศาสนศึกษาที่ได้รับการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
4	ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม กิจกรรมปรับปรุงรูปแบบการสอน ประโยค 1-2 - ปธ.5 กิจกรรมแนวข้อสอบสำเร็จรูป กิจกรรมนิเทศการศึกษาพระปริยัติธรรม	กระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมที่ได้รับการปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมที่ได้รับการปรับปรุง แนวข้อสอบบาลี นักรธรรม สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และโรงเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐาน					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
5	พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีขีดความสามารถตามที่กำหนด	ร้อยละของบุคลากรที่มีขีดความสามารถตามที่กำหนด					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
6	พัฒนาและปรับปรุง "สำนักเรียน/โรงเรียนต้นแบบปริยัติธรรม" ประจำจังหวัด	โรงเรียนต้นแบบอย่างน้อย 1 แห่ง					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
7	จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม (บาลี นักรธรรม ในโรงเรียนสามัญ) กิจกรรมมอบทุนการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาท กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้สอน กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน กิจกรรมความรู้ทันห้องเรียน	ร้อยละการสอบผ่านบาลี นักรธรรม 1 ตำบล 1 ศาสนทายาท อัตราการเพิ่มขึ้นของคะแนนการทำสอบ จำนวนผู้สอนที่ผ่านการพัฒนา จำนวนทุนนักเรียนต้นต่อนักเรียนทั้งหมด จำนวนครั้งของการเรียนรู้นอกสถานที่					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
8	ประเมิน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมทุกระดับ	ผลการประเมินการศึกษาพระปริยัติธรรมทุกระดับ					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	
9	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศาสนศึกษา/ กองพุทธศาสนศึกษา	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 3	: ร่วมมือภาคีเครือข่ายให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
ตัวชี้วัด	: จำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น (เครือข่าย=องค์กรทางศาสนา สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน)
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย (บวร)
โครงการ 5	: ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนา 2. เพื่อบูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภายในภายนอก 3. เพื่อพัฒนาความร่วมมือให้มั่นคง ต่อเนื่อง ยั่งยืน

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	งบประมาณ ปี 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	จัดทำระบบภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนาของจังหวัด	ระบบภาคีเครือข่ายทางพระพุทธศาสนาของจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
2	จัดกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายระหว่างองค์กร คณะสงฆ์และหน่วยงานภายนอก กิจกรรมณอาปนกิจสงเคราะห์คณะสงฆ์จังหวัดภูเก็ต กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศาสนา	จำนวนกิจกรรมความร่วมมือ วัดต้นสังกัดได้รับช่วยเหลือเบื้องต้นภายใน 3 วัน จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
3	กิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน องค์กรคณะสงฆ์	จำนวนองค์ความรู้ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
4	กิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่าย ทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอก	จำนวนครั้งของการจัดงานวิชาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	
5	กิจกรรมเรียนรู้ชุมชน (บ ว ร)	จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมเรียนรู้ชุมชน (บ ว ร)						
6	จัดตั้งกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต	กองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต						
7	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานผลการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองแผนแม่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 4	: พัฒนาระบบธรรมาภิบาล
ตัวชี้วัด	: ร้อยละกระบวนการทำงานได้รับการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาล
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
โครงการ 6	: พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2. เพื่อสร้างมาตรฐานการดำเนินงานด้านกิจการพระพุทธศาสนาให้เป็นเอกภาพ เพื่อจัดทำคู่มือการทำงานให้พระสงฆ์ทุกระดับ 3. เพื่อจัดทำคู่มือการทำงานเป็นแนวทางปฏิบัติของคณะสงฆ์ทุกระดับ

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดแนวทางการพัฒนาการทำงานของคณะสงฆ์ในจังหวัดตามหลักธรรมาภิบาล	แนวทางการทำงานร่วมกันของคณะสงฆ์ในจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
2	ถ่ายทอด คู่มือกระบวนการทำงานของพระสังฆิการ	จำนวนพระสังฆิการที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน						
3	กำกับ ติดตาม กระบวนการทำงานของคณะสงฆ์ในจังหวัด	จำนวนครั้งการลงพื้นที่ติดตาม						
4	ประเมินผลการปฏิบัติงาน	รายงานความพึงพอใจการใช้คู่มือกระบวนการทำงาน					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
5	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 5	: พัฒนาระบบสารสนเทศ 4.0
ตัวชี้วัด	: ร้อยละความสำเร็จของสารสนเทศพร้อมใช้งาน
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
โครงการ 7	: พระพุทธศาสนา 4.0 Smart Card (ฐานข้อมูลศาสนบุคคล)
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ 2. เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการให้ทันสมัย 3. เพื่อให้ระบบสารสนเทศพร้อมใช้ ได้ทุกที่ ทุกเวลา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด	แผนแม่บทระบบฐานข้อมูลศาสนบุคคลเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
2	จัดทำฐานข้อมูลศาสนบุคคลของจังหวัด	ฐานข้อมูลศาสนบุคคลพร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
3	บูรณาการฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ Smart Card	Smart Card พร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
4	สนับสนุนการทาบัตรประชาชนของพระ เณร	พระ เณร มีบัตรประชาชนครบถ้วน					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
5	จัดฐานข้อมูลให้ทันสมัย พร้อมใช้	ฐานข้อมูลศาสนบุคคลพร้อมใช้					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	
6	ติดตาม ประเมินผลการดำเนินโครงการ	รายงานความก้าวหน้าของระบบสารสนเทศ 4.0					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / สำนักงานเลขาธิการกรม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 2	: ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน
กลยุทธ์ 6	: พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมให้ทันสมัย
ตัวชี้วัด	: จำนวนนวัตกรรมการทำงานที่ทันสมัย
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานส่งเสริมวัฒนธรรมเชิงพุทธ
โครงการ 8	: ส่งเสริมวัฒนธรรมเชิงพุทธ
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายศาสนาของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อยกระดับกระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาให้ทันสมัย 2. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง 3. เพื่อใช้นวัตกรรมกับการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับวัด	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	
2	จัดอบรมให้ความรู้ แก่พระสงฆ์ฆาธิการ และศาสนบุคคลทราบนวทางการสร้างนวัตกรรมเชิงพุทธในทุกกิจการพระพุทธศาสนา	ร้อยละของพระสงฆ์ฆาธิการ และศาสนบุคคลที่รับทราบ "นวัตกรรมเชิงพุทธ"					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	
3	สนับสนุนการใช้นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานในทุกด้าน	จำนวนกระบวนการทำงานกิจการพระพุทธศาสนาที่มีการพัฒนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	
4	จัดประกวดและมอบรางวัลนวัตกรรมเชิงพุทธ	จำนวนนวัตกรรมการทำงานทั้ง 6 ด้านของกิจการพระพุทธศาสนา					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	
5	นำนวัตกรรมเชิงพุทธที่ได้รับรางวัลมาเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้	จำนวนครั้งที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศาสนา / กองเผยแพร่	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1	: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ 3	: พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ
กลยุทธ์ 7	: เพิ่มขีดความสามารถศาสนบุคคล
ตัวชี้วัด	: ร้อยละของศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์	: แผนงานเพิ่มศักยภาพศาสนบุคคล
โครงการ 9	: พัฒนาขีดความสามารถศาสนบุคคล
ผู้รับผิดชอบหลัก	: คณะกรรมการฝ่ายปกครองของจังหวัด
วัตถุประสงค์โครงการ	1. เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาศาสนบุคคล 2. เพื่อพัฒนาศาสนบุคคลให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น 3. เพื่อให้การบริหารจัดการศาสนบุคคลมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดแผนแม่บทสู่การปฏิบัติในระดับวัด	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กงกลาง	
2	พัฒนาขีดความสามารถของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลตามหลักสูตรที่กำหนด -กิจกรรมประชุมสังฆจรประจำเดือน -กิจกรรมการตรวจการคณะสงฆ์ -กิจกรรมเพิ่มศักยภาพพระสังฆาธิการใหม่	ร้อยละของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่ได้รับการพัฒนาความก้าวหน้าของการพัฒนาพระสังฆาธิการและศาสนบุคคลอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง จำนวนพระสังฆาธิการใหม่ผ่านการอบรม					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กงกลาง	
3	ประเมินขีดความสามารถของพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล	ร้อยละของพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่มีขีดความสามารถตามกำหนด					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กงกลาง	
4	รายงานผลการพัฒนาขีดความสามารถของพระสังฆาธิการและศาสนบุคคล	รายงานผลการพัฒนาพระสังฆาธิการ และศาสนบุคคล					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กงกลาง	
5	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายปกครอง / กงกลาง	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1
 ยุทธศาสตร์ 3
 กลยุทธ์ 8
 ตัวชี้วัด
 แผนงานเชิงยุทธศาสตร์
 โครงการ 10
 ผู้รับผิดชอบหลัก
 วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย
 : พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ
 : เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา
 : ศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาพร้อมใช้
 : แผนงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก
 : พัฒนาศูนย์รวมองค์ความรู้พระพุทธศาสนา
 : คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ของจังหวัด
 1. เพื่อรวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา
 2. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาให้สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้
 3. เพื่อสร้างศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดขอบข่ายองค์ความรู้ที่สำคัญในทุกด้านของกิจการพระพุทธศาสนาของจังหวัด	รายชื่อองค์ความรู้ที่สำคัญในทุกด้านของกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดละ 3 เรื่อง/ปี					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
2	จัดทำแผนการจัดการองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการองค์ความรู้ระยะสั้น ระยะยาว					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
3	ให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการองค์ความรู้สู่การปฏิบัติระดับจังหวัด	ร้อยละพระสงฆ์ฆาธิการที่ผ่านการอบรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
4	จัดกิจกรรมค้นหาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาในแต่ละด้าน	องค์ความรู้ที่สำคัญของทุกด้าน					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
5	สื่อสารองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาเผยแพร่สู่สาธารณะ	จำนวนครั้งในการสื่อสาร					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายศึกษาสงเคราะห์ / สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 4

กลยุทธ์ 9

ตัวชี้วัด (Outcome)

แผนงานเชิงยุทธศาสตร์

โครงการ 11

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

: มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา

: บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

: ร้อยละความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ

: แผนงานบริหารจัดการศาสนสมบัติ

: บริหารจัดการศาสนสมบัติ (ระบบการเงิน-บัญชี)

: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของจังหวัด

1. เพื่อรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติ
2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการศาสนสมบัติให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้การบริหารจัดการศาสนสมบัติมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลศาสนสมบัติให้เป็นปัจจุบัน	ฐานข้อมูลศาสนสมบัติ					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
2	จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระบบบัญชีและระบบบริหารศาสนสมบัติการใช้งานแก่พระสังฆาธิการ และศาสนบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	ร้อยละพระสังฆาธิการและศาสนบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ผ่านการอบรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
3	จัดทำระบบบัญชีและระบบบริหารศาสนสมบัติให้เป็นปัจจุบัน	ข้อมูลระบบบัญชีและระบบบริหารศาสนสมบัติให้เป็นปัจจุบัน						
4	จัดทำรายงานศาสนสมบัตินำเสนอเจ้าคณะผู้ปกครองที่เกี่ยวข้อง	รายงานข้อมูลศาสนสมบัติ					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
5	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1
ยุทธศาสตร์ 4
กลยุทธ์ 9
ตัวชี้วัด (Outcome)
แผนงานเชิงยุทธศาสตร์
โครงการ 12
ผู้รับผิดชอบหลัก
วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพชุมชน
: มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา
: บริหารศาสนสมบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
: ร้อยละของวัดที่พัฒนาเป็น "ธรรมอุทยาน"
: แผนงานบริหารศาสนสมบัติ
: วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส
: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการของจังหวัด
1. เพื่อจัดระบบ วางระเบียบวัดให้เป็นพื้นที่สัปปายะสำหรับพุทธศาสนิกชน
2. เพื่อบำรุง รักษาศาสนสมบัติให้เป็นรมณีย์สถาน
3. เพื่อให้มีพื้นที่พร้อมใช้สำหรับการปฏิบัติธรรม

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	ถ่ายทอดคู่มือ วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 สสู่การปฏิบัติ	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการถ่ายทอด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
2	สื่อสารแนวทางการดำเนินโครงการวัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของผู้ที่ผ่านการอบรมตามเป้าหมาย					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
3	ดำเนินกิจกรรม วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส กิจกรรมปรับภูมิทัศน์วัดสะอาด กิจกรรมเสริมสร้างสุขลักษณะในวัด กิจกรรมวัดส่งเสริมสุขภาพ	พื้นที่วัดปลอดภัย ห้องน้ำ ห้องครัว ศาลา พร้อมใช้ พื้นที่พร้อมใช้และประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วม						
4	คัดเลือกพื้นที่ วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส	จำนวนวัดที่ผ่านการประเมิน					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
5	ประกวดต้นแบบ วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส	จำนวน วัดสร้างสุขด้วยกิจกรรม 5 ส ต้นแบบ					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	
6	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณูปการ / กองพุทธศาสนสถาน / ศาสนสมบัติ	

ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติที่ 1

ยุทธศาสตร์ 4

กลยุทธ์ 10

ตัวชี้วัด

แผนงานเชิงยุทธศาสตร์

โครงการ 13

ผู้รับผิดชอบหลัก

วัตถุประสงค์โครงการ

: เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทูนมนุษย์

: มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา

: จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนา

: ร้อยละอัตราการคงอยู่ของกองทุนเพื่อกิจการพระพุทธศาสนา

: แผนงานพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม

: สาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม

: คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ของจังหวัด

1. เพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม

2. เพื่อพัฒนางานสาธารณสงเคราะห์ให้เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อจัดตั้งและบริหารกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์

ลำดับ	กิจกรรม / การดำเนินงาน	ผลผลิต (output)	ปีงบประมาณ 2561				ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4		
1	กำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคมตามรูปแบบคู่มือระบบงานสาธารณสงเคราะห์ของ มส.	รูปแบบ วิธีการ และแนวทางสาธารณสงเคราะห์เพื่อสังคม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
2	สื่อสารแนวทางการทำงานด้านสาธารณสงเคราะห์ให้พระสงฆ์ฆราวาสและศาสนบุคคล ที่ได้รับการสื่อสาร	ร้อยละพระสงฆ์ฆราวาสและศาสนบุคคล ที่ได้รับการสื่อสาร					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
3	จัดตั้งศูนย์สาธารณสงเคราะห์ประจำจังหวัด	ศูนย์สาธารณสงเคราะห์ประจำจังหวัด 1 แห่ง					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
4	ดำเนินกิจกรรมสาธารณสงเคราะห์ -ทอดผ้าป่าเครื่องไทยธรรมให้แก่ผู้ป่วยติดเตียง และคนชรา -กองทุนพระสงฆ์อาพาต -กิจกรรมศาสตร์พระราชา -กิจกรรมสนับสนุนการสาธารณสุขจังหวัด -กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภาวะวิกฤต						คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
5	คัดเลือกผู้มีผลงานด้านสาธารณสงเคราะห์ดีเด่น	จำนวนพระที่มีผลงานสาธารณสงเคราะห์ดีเด่น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
6	สื่อสารองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสงเคราะห์	องค์ความรู้จากผู้ที่มีผลงานดีเด่น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
7	จัดตั้งกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์ จังหวัด	มีกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์ ของจังหวัด					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
8	สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ระดมทุนเพื่อสมทบกองทุนด้านสาธารณสงเคราะห์	ร้อยละของกองทุนที่เพิ่มขึ้น					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	
9	ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรม	รายงานความก้าวหน้าการดำเนินกิจกรรม					คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสงเคราะห์ / กองพุทธศาสนสถาน	